

IV KONFERENCJA KRAKOWSKIEGO OŚRODKA
ARCHEOLOGICZNEGO

W dniach 27—28 kwietnia 1973 r. odbyło się w Pracowni Archeologicznej IHKM PAN w Igołomi czwarte już spotkanie przedstawicieli krakowskiego ośrodka archeologicznego na dorocznej konferencji sprawozdawczej. Przedstawiono na niej wyniki badań terenowych prowadzonych przez krakowskie placówki archeologiczne w roku 1972.

Obrady otworzyło wystąpienie przedstawicieli Pracowni Archeologicznej PKZ w Krakowie, mgr. Eligiusza Dworaczyńskiego i mgr. Mariana Myszkę, którzy zaznajomili zebranych z archeologicznymi badaniami fortyfikacji bastionowych na zamku w Wiśniczu, pow. Bochnia, będącego już od kilku lat obiektem wysiłku badawczego Pracowni. Warto tu podkreślić współpracę PKZ z Miejskim Przedsiębiorstwem Geodezyjnym w Krakowie, które opracowało dla zamku w Wiśniczu dokumentację fotogrametryczną. Z kolei mgr Stanisław Koziół oraz mgr Kazimierz Szwarowski (oba Pracownia Archeologiczna na Wawelu) przedstawili rezultaty badań na wzgórzu wawelskim (m. in. związane z remontem „Smoczej Jamy”) natomiast mgr Mieczysław Fraś (Pracownia Archeologiczna na Wawelu) omówił prace związane z odkrytą rok wcześniej produkcyjną osadą wczesnośredniowieczną na Dębniakach. Wyniki kilkuletnich już prac wykopaliskowych na wczesnośredniowiecznym cmentarzystwie rzedowym na Zakrzówku przedstawił mgr Emil Zaitz (Muzeum Archeologiczne), natomiast problematykę kurhanów ciałopalnych z tego okresu na przykładzie kopców z Raciborza-Obory i Guciowa, pow. Zamość, omówiły dr hab. Elżbieta Dąbrowska i dr Helena Zoll-Adamikowa (obie IHKM Kraków). Następnie mgr Michał Parczewski (Uniwersytet Jagielloński) przedstawił wyniki badań zespołu osad wczesnośredniowiecznych w rejonie Bachorza, pow. Brzozów nad Sanem, a komunikat mgr. Mieczysława Frasia (Pracownia Archeologiczna na Wawelu) na temat prac wykopaliskowych w Tyńcu, pow. Kraków, zamknął część obrad poświęconą problematyce wczesnego średniowiecza.

Badania wykopaliskowe na stanowiskach z okresu rzymskiego prowadzone były w roku sprawozdawczym przez Instytut Archeologii UJ. Zbiorczy referat wygłosił doc. dr Kazimierz Godłowski (Uniwersytet Jagielloński), zapoznając zebranych z rezultatami prac w Kryspinowie, pow. Kraków, Opatowie, pow. Kłobuck, i Drochlinie, pow. Włoszczowa. Szczególne znaczenie mówca przypisał badaniom w Kryspinowie i Opatowie, które to stanowiska od lat dostarczają istotnych materiałów dla problematyki późnego okresu rzymskiego w Małopolsce i na Górnym Śląsku.

Z kolei mgr Jan Chochorowski (Uniwersytet Jagielloński) zaprezentował rezultaty tymczasowych prac wykopaliskowych na grodzisku kultury łużyckiej w Lubowicach, pow. Racibórz, a mgr Jacek Rydzewski (IHKM Kraków) przedstawił wyniki kolejnego sezonu badań kompleksu osadniczego tej samej kultury w Witowie, pow. Kazimierza Wielka, które doprowadziły już do

całkowitego rozpoznania sytuacji osadniczej na cyplu witowskim. Ogólniejszy charakter posiadał referat doc. dr. Marka Gedla (Uniwersytet Jagielloński), który na podstawie wyników prac wykopaliskowych na cmentarzyskach w Kietrzu, pow. Głubczyce, Zbrojewsku, pow. Kłobuck, i Bachórze-Chodorówce, pow. Brzozów, przedstawił swoje najnowsze przemyślenia na temat rozwoju kultury łużyckiej w Polsce południowej.

Drugi dzień obrad otworzył referat dr Antoniego Jodłowskiego (Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce) omawiający badania archeologiczne prowadzone przez macierzystą instytucję prelegenta, związane głównie z problematyką starożytnego solnictwa. Podobny charakter posiadało wystąpienie mgr Małgorzaty Kaczanowskiej (Muzeum Archeologiczne — Oddział w Nowej Hucie), która przedstawiła wyniki kolejnego sezonu prac ratowniczych związanych z rozbudową Kombinatu im. Lenina w Nowej Hucie. Z kolei dr Maria Cabalska (Uniwersytet Jagielloński) zapoznała zebranych z wynikami swych badań w Chełmie, pow. Bochnia (grodzisko wczesnośredniowieczne), i Maszkowicach, pow. Nowy Sącz (grodzisko kultury łużyckiej), które to stanowiska od szeregu lat są obiektem szczególnych zainteresowań badaczki.

Następna seria referatów poświęcona była badaniom prowadzonym przez Zakład Archeologii Małopolski IHKM PAN. I tak doc. dr Jan Machnik omówił rezultaty kolejnego sezonu badań w Iwanowicach, pow. Miechów, które doprowadziły do odkrycia następnych stanowisk wczesnobrązowych w pobliżu wielkiej osady na „Babiej Górze”, a następnie dr Janusz Kruk zaprezentował wyniki wstępnej akcji sondażowego rozpoznania kurhanów sznurowych w rejonie Proszowic (badania w okolicy kurhanów). Osiągnięcia kolejnego sezonu wykopaliskowego na osadzie kultury pucharów lejowatych w Niedźwiedziu, pow. Miechów, omówiła mgr Barbara Burchard, akcentując szczegółowe przebadanie odkrytej tam już wcześniej budowli trapezowatej. Serię tych referatów zamknęło ponowne wystąpienie dr Janusza Kruka poświęcone badaniom wykopaliskowym na wielkiej osadzie kultury ceramiki wstęgowej rytej w Olszanicy, pow. Kraków, które pozwoliły w bieżącym sezonie na szczegółowe określenie zasięgu osady, jak również na rozpoznanie sytuacji osadniczej w rejonie osady (wszyscy IHKM Kraków).

Ostatnie dwa wystąpienia dotyczyły badań nad paleolitem. Dr Bolesław Ginter (Uniwersytet Jagielloński) omówił prace mieszanej polsko-bułgarskiej ekspedycji wykopaliskowej w jaskini Baczo-Kiro, okręg Gabrowo, w Bułgarii oraz przedstawił rezultaty badań kompleksu stanowisk schyłkowopaleolitycznych i mezolitycznych w Jacentowie, pow. Końskie. Wreszcie mgr Elżbieta Sachse-Kozłowska (PMA Warszawa) zaprezentowała wyniki prac na stanowisku przy ul. Spadzistej w Krakowie, prowadzonych wspólnie z Instytutem Archeologii UJ.

Nie jako poza oficjalnym programem obrad znalazło się wystąpienie mgr. Władysława Morawskiego (IHKM Kraków), który w imieniu zespołu Pracowni Archeologicznej w Igołomi przedstawił wstępne wyniki przeprowadzonych przez Pracownię tuż przed konferencją eksperymentalnych badań poszukiwawczych w dorzeczu środkowej Nidzicy.

Podsumowania obrad i dyskusji dokonał gospodarz konferencji, doc. dr Jan Machnik. Podkreślił on, że tradycja dorocznych spotkań krakowskich archeologów sprzyja współpracy pomiędzy poszczególnymi instytucjami oraz że terytorialny zasięg zainteresowań ośrodka krakowskiego wymaga w przyszłych podobnych spotkaniach udziału przedstawicieli innych ośrodków Polski południowej.

Jacek Rydzewski